

La Plovra și Caracatița Verde. Azi am avut o discuție foarte interesantă cu Petko Tzvetkov de la Bulgarian Biodiversity Foundation, parte din For the Nature Coalition of NGOs and Citizen Groups. Am discutat variate caracteristici ale situației actuale, despre coaliții funcționale și cele nefuncționale, despre cele informale și cele formale, despre variate aspecte naturale și politice, despre abținerea „organizațiilor neguvernamentale puternice și cu renume” de a se implica în subiecte dificile și preferința de a se aciuia pe lângă interese corporatiste/ green-washing și pe lângă guverne, în speranța unui os aruncat, pe care să îl prindă din zbor un jerpelit “câine de pază al democrației”.

Ca și la noi, problemele sunt numeroase și în Bulgaria, agresiunea asupra naturalului este reprezentată de formele cunoscute, de la construcții de clădiri în variate arii protejate, la microhidrocentrale, parcuri eoliene, promovarea de organisme modificate genetic, gaze de șist, mineritul de aur cu cianuri în munții Rodopi șamd. Tăierea pădurilor duce și aici la inundații agresive, ca și la noi... jafuri produse de monopoluri de extragere de masă lemnoasă. Desigur, aceste probleme nu apar de la sine, ci există variate structuri mafiote, corporații transnaționale... cu ale lor implanturi în viața politică. Se manifestă nenumărate moduri de agresare a valorilor naturale prin variate interese private și de grup, oligarhice. Există companii înregistrate în ciudate paradisuri fiscale, în spatele cărora nu se știe cine se află, dar care absorb fonduri publice și distrug Natura chiar și în arii protejate... Capitalismul sălbatic, braconieri și ucigași legali, lobby, decizii aberante în parlament sau în justiție șamd. Așa cum aceste probleme nu apar de la sine, la fel ele nu dispar de la sine. Societatea civilă din Bulgaria, mișcarea neguvernamentală de mediu a avut nevoie de organizare eficientă, definirea și atacarea problemelor majore, protestele de stradă/ flash-mob, acționare în justiție, demersuri la Uniunea Europeană... Dar să vedem câteva exemple mai interesante și relevante.

Coalizarea ONG-urilor de mediu adevărate, a experților care se preocupă de protejarea naturalului, precum și a variatelor grupuri locale de oameni (citizen groups), a creat suportul public necesar, și a dus la desemnarea ca situri Natura 2000 a 35% din suprafața Bulgariei. La noi a fost destul 21%?

Demolarea după 5 ani de lupte a unei baze turistice (Perla de Aur) formate din 10 clădiri cu 3-4 nivele, construite ilegal în Parcul Național Strandja / sit Natura 2000, în zona costieră a Mării Negre în sud-estul Bulgariei. Evaluarea impactului de mediu a fost făcută inițial pentru fiecare clădire în parte, fără a lua în seamă impactul lor cumulat. Oare „mănăstirea drăciilor” din zona înaltă a Parcului Național Ceahlău a avut studiu de impact asupra mediului, sau nu avea nevoie deoarece cei care au decis construirea ei nu se supun legilor din această țară, iar elicopterele armatei pot căra materialele la o oarecare construcție ilegală... iar la un proces în justiție nu găsești judecător care să aducă decizii contra mafiilor preoțești care distrug Natura? Plus că mai recent în Ceahlău există un lobby puternic pentru dezvoltarea unor pârtii de schiat.... Îți poți

Închipui cum unul care este preafericit prin reușita de a exploata proștii, coboară în slalom pe locul unde înainte era pădurea.

Eolienele din Bulgaria care măcelăresc păsările sunt subiectul unei lupte care durează de 5 ani; a fost frânată puternic expansiunea lor; în zona Kaliakra, zonă costieră a Mării Negre, ONG-urile de protejare a naturii doresc să se ajungă la declararea lor ca fiind ilegale și aceste structuri cu pale care ucid, să fie demolate. Zonele cu habitate de stepă, culoare de migrație a păsărilor, locuri unde trăiesc lilieci și păsări răpitoare și mari stoluri de găște sălbatice vin să își petreacă iarna, vor fi din nou mai naturale și atractive peisagistic, locuri pentru ecoturism și admirarea Naturii din Bulgaria. La noi, naturaliștii nu vedeau traiectoria de coliziune a milioanele de păsări cu miile de eoliene care se ridică sub formă de pădure de oțel cu pale ucigașe pe calea de migrație; au fost anihilați – cooptați cei care eventual vedeau cât de gravă este această problemă... în care sute și sute de eoliene de 130 metri înălțime sunt construite chiar în interiorul siturilor desemnate pentru protejarea păsărilor.

Microhidrocentralele au fost o idee pentru care inițial au fost eliberate circa 1.000 de avize în Bulgaria, dar lupta împotriva lor a dus la stoparea unora dintre cele aflate în construcție... Conform planurilor de management ale bazinelor hidrografice, construirea lor nu poate să aibă loc în situri Natura 2000 din Bulgaria. La noi aceste planuri sunt făcute eventual cu prezența de față a unor „reprezentanți ONG” lipsiți de orice influență, niște “păpuși gonflabile” aflate la cheremul dorințelor celor care au cumpărat deja buldozerele, dinamita, au închiriat excavatoarele și au și mașini de turnare a betonului în siturile Natura 2000 care protejează valorile naturale europene aflate în România.

Organisme modificate genetic. Rețeaua Natura 2000 din Bulgaria a fost baza luptei contra GMOurilor, prin legiferarea interzicerii cultivării acestora pe o distanță de 30 km de la marginea siturilor Natura 2000, care de facto este acoperirea întregului teritoriu național al Bulgariei cu această interdicție. În Bulgaria nu există loc pentru GMOuri. La noi este loc pentru organisme modificate genetic, inclusiv în Guvern.

Gaze de șist. Există proces împotriva lui „Șhevron”. ONGurile de mediu din Bulgaria se bazează în procesul juridic pe ideea că evaluare a impactului de mediu trebuie realizat nu doar pentru extracție ci și pentru prospecțiunile care înseamnă realizarea de foraje... iar o astfel de evaluare a impactului de mediu nu a fost făcută. Acum există un moratoriu împotriva forării în

Bulgaria. Au fost și pe la noi ceva proteste cu „ice tea foot” și se coagulează ceva destul de interesant.

Creșterea prețului lemnului pentru foc, a dus la o presiune mare asupra pădurii bulgărești. Ceea ce se tăia în trecut în 10 ani se taie acum în 3 ani. Colegii noștri din Bulgaria sunt copleșiți de numărul extrem de mare al semnalelor care sosesc la ei, dinspre variați oameni care constată tăieri și alte tăieri. A fost organizat protestul: „Parlamentari: ce veți tăia, corupția sau pădurea?”... Contra modificării legii silvice au fost proteste zile în șir, zeci de protestatari au fost arestați... dar... Acțiunea în stradă a 8.000-10.000 de oameni care au blocat centrul capitalei, Sofia... a făcut ca Președintele Bulgariei să fie în situația de a utiliza dreptul de veto și a retrimite către Parlamentul bulgar legea anterior votată, pentru a fi refăcută.

Ciudate schimburi de terenuri private din zone rurale banale cu terenuri deținute de stat în zone costiere sau montane, a dus la existența unor „proprietăți private” în peisaje valoroase pentru biodiversitate, care necesitau măsuri de protejare a naturalului. Totodată, pentru sume ridicole, mafioți primesc în concesiune suprafețe uriașe pentru 10-20 de ani, terenuri denumite „fonduri de vânătoare”; în Parcul Național Strandja există circa 60 de astfel de arii, reprezentând o mare parte a Parcului Național, iar conflictul cu vizitatorii/ turiștii este evident; au existat și încercări de îngrădire a unor suprafețe, iar concesionarii acestor terenuri din arii protejate se comportă ca proprietari, încât nu se poate afla ușor ce se întâmplă în aceste zone. Au existat și arii protejate șterse, desființate, din cauza că au pierdut valorile naturale pentru protejarea cărora ele au fost înființate; o arie protejată de lângă Kaliakra a fost declarată „invalidă” ca rezultat al acțiunii unor mafii locale. Parcul Național Pirin era cât pe ce să fie desființat prin hotărâre judecătorească.

Opoziția societății civile față de politica Guvernului Bulgar în privința construirii de noi pârtii de schi în arii protejate din zone montane. Construirea unor noi zone de schiat cu hoteluri cu multe zeci de mii de locuri de cazare și infrastructura care le deservește, în interiorul unor parcurile naționale (Vitosha, Pirin etc) a fost un subiect care a dus la coalizarea neguvernamentală împotriva distrugerii naturalului din arii protejate. Dar reacția investitorilor care aveau și propriile lor mijloace mediatice (mass media în proprietatea lor) a dus la catalogarea sectorului civil ca fiind „Caracatița Verde”. Au existat și amenințări variate, pe care nu am să le descriu. Au fost mediatizate postere cu fețele celor care se ocupă de protejarea valorilor naturale, a celor de la Green Balkans sau a celor de la Bulgarian Biodiversity Foundation, a altora din For the Nature Coalition of NGOs and Citizen Groups. Dar cei care au fost catalogați ca Green Octopus au făcut conferințe de presă cu acest nume, au adus și o caracatiță vie în ceva acvariu și (făcând referire la un mediatizat animal similar care „prevestea” cine câștigă meciuri în ceva campionat), ei au anunțat că această caracatiță a lor prevestește cine o să fie director al Parcului Național

Vitosha și al Parcului Natural Sinite Kamani... Au fost bătălii mediatice dure. Și altele vor urma.

În Bulgaria au existat reușite legate de stoparea privatizării unor zone cu dune costiere de la litoralul Mării Negre. Sunt dezvoltate modalități de poziționare față de subiectul nuclear și alte teme față de care este necesară o reacție adecvată.

Până când ONG-urile se ocupă de chestii soft, pliante, întâlniri lipsite de relevanță mai semnificativă, proteste cu 2 pancarte și 5 ciudați sau alte acțiuni de 2 lei, totul este perfect. Pot chiar să fie finanțate pentru a arăta de ce sunt capabile, pot să fie invitate la discuții fără nici o noimă. Când se apropie de subiecte mai serioase, și găsesc modalități de a proteja realmente Naturalul în fața agresiunilor corporatiste – mafioate, evident că situația este schimbată. Infiltrarea unor reprezentanți ai intereselor unor structuri de exploatare a Naturalului, subminarea mișcării de protejare a naturii inclusiv prin poziționarea strategică a cârțișelor, divizarea mișcării, face posibilă mimarea unor reacții (de fațadă) chiar și la probleme majore, ori lipsa de reacție a „societății civile”. Se rămâne la adunarea de gunoaie la margine de apă, la plantarea de copăcei exotici pe gropi de gunoi și alte acțiuni aberante. Te poți întreba, cum de a fost posibil să fie atinse aceste rezultate în Bulgaria, iar la noi... este altfel. A existat oare o „contaminare a mișcării de mediu cu ceva modificat genetic”, a fost infiltrată întreaga mișcare cu interese ale celor cu drujbe și puști, cum de a devenit posibilă situația în care Parcurile Naționale și Parcurile Naturale din România sunt exploatare dur inclusiv prin masive tăieri rase și braconaj scăpat de sub control (voit sau din incapacitate)? Au fost deturnate de la bun început potențiale acțiuni ale societății civile contra variatelor mafii care distrug iremediabil Natura de pe la noi? Consecințele le vedem, dar oare percepem Cauzele?

Cam asta este ceea ce poate să apară aici, din discuțiile purtate.

PS. Merită văzută secțiunea în engleză de la:

<http://en.forthenature.org>

La Piovra și Caracatița Verde

Scris de dr. Peter Lengyel

Măști, 12 Martie 2013 18:56 - Ultima actualizare Măști, 12 Martie 2013 19:21

AUTOR: ©

[dr. Peter Lengyel](#)